

www.nbr.ro

1.

*Arhiva de la Dryburgh Abbey, Kelso
Mai 1822*

În încăperea veche domnea liniștea.

Liniștea pioasă, ce dăinuia de veacuri, se așternuse peste biblioteca de la Dryburgh Abbey și punea stăpânire pe oricine-i pășea pragul.

Abația însăși nu mai exista; încă din anul 1544, sub domnia lui Somerset, englezii dărâmaseră venerabila clădire. Cu toate acestea, niște călugări din Ordinul Premonstratensilor¹ izbutiseră să salveze o mare parte din biblioteca mănăstirii și s-o ducă într-un loc necunoscut. În urmă cu vreo sută de ani cărțile fuseseră descoperite din nou și primul duce de Roxburghe, cunoscut ca mare iubitor de artă și cultură, avusese grijă ca biblioteca de la Dryburgh să-și găsească un nou adăpost la marginea de est a târgului Kelso: într-un hambar vechi de cărămidă, sub al cărui acoperiș înalt se aflau depozitate încă de pe atunci nenumăratele foliante, volume și suluri scrise.

Toată cunoașterea adunată de secole era păstrată aici: transcrieri și traduceri ale unor scrieri antice, care rezistaseră deceniilor întunecate, cronici și anale din Evul Mediu, în care erau consemnate faptele monarhilor. Pe pergament și hârtie mâncată de vreme, în acest loc istoria era încă vie. Cine se adâncea aici în filele cărților era înconjurat de suflul vremurilor trecute.

¹ Ordinul Premonstratensilor – ordin catolic, fondat în 1120 de către Norbert de Xanten în Prémontré, lângă Laon. Membrii ordinului duc o viață retrasa, în sărăcie. (n.tr.)

Tocmai acesta era motivul pentru care Jonathan Milton iubea așa de mult această bibliotecă. Încă de când fusese copil, trecutul exercitase o fascinație aparte asupra sa, și fusese mult mai interesat de istoriile bunicului său despre Scoția și clanurile din Highlands decât de războaiele și despoții zilelor sale. Jonathan era convins că oamenii au ce învăța din istorie, dar numai atunci când deveneau conștienți de trecutul lor. Iar un loc precum biblioteca de la Dryburgh, care era pătrunsă de acest spirit, te invita de-a dreptul la un asemenea periplu.

Să lucreze aici era pentru tânărul care studia istoria la Universitatea din Edinburgh ca un dar. Inima îi bătu când ridică foliantele uriașe. Praful se ridică de pe ele și îl făcu să tușească. Cu toate acestea strânse cartea, care cântărea vreo treizeci de livre, la piept, ca pe o comoară. Apoi luă sfeșnicul și coborî treptele în spirală spre mesele de citit.

Așeză cu grijă foliantul pe masa din lemn masiv de stejar și luă loc pentru a-l cerceta. Jonathan era de-a dreptul însetat să afle ce comoară scosese la suprafață din negura vremurilor străvechi.

După cum se zvonea, nu fuseseră nici pe departe cercetate și catalogate toate scrierile aflate în bibliotecă. Puținii călugări care fuseseră desemnați de mănăstire să îngrijească fondul de carte al bibliotecii se dovediseră a fi depășiți de această misiune, așa că era posibil ca printre rafturile prăfuite și pline de păianjeni să se afle comori ascunse. Numai gândul că ar putea găsi vreuna îi făcea inima să bată cu putere.

De fapt, nu se afla aici ca să îmbogățească istoriografia cu noi descoperiri. Slujba sa consta în a efectua cercetări simple, o activitate cam plicticoasă, care însă era destul de bine plătită. În plus avea onoarea de a fi în slujba lui Sir Walter Scott, omul care pentru mulți tineri scoțieni întruchipa un model luminos.

Nu numai că Sir Walter, care își avea reședința pe apropiata moșie Abbotsford, era un romancier de succes, ale cărui opere erau citite atât în casele meșteșugarilor, cât și în conacele nobililor, ci era și scoțian până în măduva oaselor. Intervenției și influenței sale pe lângă Coroana britanică li se datora faptul că multe din tradițiile și obiceiurile scoțienilor, care vreme de secole fuseseră prohibite, începeau din nou să fie tolerate. Mai mult chiar, în anumite cercuri ale societății

britanice se ivise chiar o modă scoțiană. Se manifesta o predilecție pentru kilt¹ și tartan.

Pentru a da de lucru editurii pe care o fondase împreună cu prietenul său James Ballantyne la Edinburgh, Sir Walter lucra literalmente zi și noapte și, de multe ori, la mai multe cărți deodată. Ca sprijin, invita studenți de la Edinburgh, care îl ajutau să cerceteze cadrul istoric. Biblioteca mănăstirii Dryburgh de la Kelso, situată deci la numai douăzeci de kilometri de reședința lui Sir Walter, oferea condițiile ideale.

Jonathan obținuse slujba aceasta de voluntar printr-un prieten al tatălui său, cu care Sir Walter fusese coleg la Universitatea din Edinburgh. Tânărul uscățiv și cu părul împletit într-o coadă subțire se consolase de la bun început cu faptul că munca sa era mai degrabă de uzură și consta mai mult în cercetări aride decât în căutarea de cronici dispărute și de palimpseste vechi. I se oferea ocazia de a-și petrece timpul într-un loc unde trecutul și prezentul se atingeau. Uneori stătea până noaptea târziu și, aplecat peste scrisori vechi și documente, uita de timp.

Tot astfel se întâmpla în seara aceea.

Toată ziua cercetase și adunase materiale: înscrisuri din anale, cronici regale, cronici mănăstirești și alte însemnări, care i-ar fi putut fi de folos lui Sir Walter Scott la scrierea noului său roman.

Jonathan copiasse cu conștiinciozitate toate datele și faptele importante într-un carnetel de notițe, pe care i-l dăduse Sir Walter. După lucrul făcut se dedicase din nou propriilor sale studii și odată cu ele, acelei părți a bibliotecii înspre care se îndrepta cu adevărat interesul său: volumele legate în piele veche, depozitate la etajul superior, care, în bună măsură, nici nu fuseseră cercetate încă.

Se aflau printre ele, constatase Jonathan, pergamente din secolele al XII-lea și al XIII-lea: documente, scrisori, fragmente dintr-o epocă al cărei studiu se bazase până acum mai cu seamă pe surse englezești. Dacă ar reuși să descopere o sursă scoțiană necunoscută până acum, aceasta ar echivala cu o senzație științifică și numele său ar fi la Edinburgh pe buzele tuturor...

¹ Fustă plisată, de lungime medie, confecționată din tartan, o țesătură groasă de lână în carouri mari, în culorile clanului. (n.tr.)

Ambiția pusese stăpânire pe tânărul student, așa că folosea fiecare minut liber pentru a face cercetări pe cont propriu în arhiva bibliotecii. Era sigur că nici Sir Walter, nici abatele Andrew, administratorul arhivei, nu ar avea nimic împotriva, atât timp cât își făcea treaba pentru care fusese angajat, punctual și conștiincios.

În bătaia lumânării care pâlpâia, învăluind masa într-o lumină caldă, studia acum o colecție de manuscrise neterminate, veche de câteva secole – fragmente din anale, pe care le redactaseră călugării mănăstirii Melrose, dar și documente și scrisori, registre fiscale și altele de felul acesta. Latina în care erau redactate documentele nu mai era limba literară, curată, a lui Cezar sau a lui Cicero, predată astăzi în școli. Majoritatea autorilor folosiseră o limbă care nu mai amintea decât în parte de cea a clasicilor. Remarcabil era faptul că Jonathan nu întâmpina nici o dificultate în traducere.

Pergamentul scrierilor era rigid și casant, cerneala pe alocuri abia se mai putea zări. Trecutul tumultuos al bibliotecii și vremea îndelungată în care cărțile zăcuseră în peșteri ascunse și beciuri umede nu au rămas fără urmări asupra stării acestora. Foliantele și sulurile inscripționate erau degradate; cercetarea conținutului și păstrarea lor pentru posteritate ar fi trebuit să fie țelul oricărui istoric pasionat.

Jonathan cerceta cu atenție fiecare pagină în parte. Află de donații ale seniorilor către vasali, de dări care fuseseră achitate de țărani și găsi o listă completă a abaților de la Melrose. Toate acestea erau interesante, însă în nici un caz senzaționale.

Dintr-odată, Jonathan descoperi ceva ce îi captă întreaga atenție. Întorcând pagina, observă că se schimbaseră aspectul și forma scrisului. Ce i se arăta în fața ochilor nu era nici scrisoare, nici vreun alt document. Îi era într-adevăr greu să recunoască scopul inițial al scrierii, deoarece aceasta părea desprinsă dintr-un fragment mai amplu, posibil dintr-o cronică sau din însemnări vechi mănăstirești.

Caligrafia și mărimea slovelor caligrafiate cu pensula se deosebeau întru totul de cele ale paginilor anterioare. Pergamentul însuși era mai poros și mai subțire, ceea ce putea însemna că este cu mult mai vechi.

De unde să fi provenit această scriere?

De ce să fi fost smulsă din volumul inițial?

Dacă vreunul dintre călugării care administrau biblioteca ar fi fost prin apropiere, Jonathan l-ar fi întrebat. Însă la această oră târzie abatele Andrew și confrății săi se retrăseseră deja pentru rugăciune și recludiune. Călugării se obișnuiseră deja cu Jonathan și obiceiul său de a se îngropa zile în șir în relicvele trecutului. Deoarece Sir Walter Scott se bucura în rândurile lor de încredere deplină, îi dăduseră și studentului său o cheie care îi permitea în orice moment să intre în bibliotecă.

Jonathan simți fiorii emoției. Va fi deci misiunea lui să rezolve misterul care i se arătase în chip atât de neașteptat.

În lumina pâlpâindă a lumânării începu să citească.

Îi veni mult mai greu decât la celelalte scrieri; pe de o parte, pentru că pagina era mult mai degradată decât celelalte, pe de alta însă, pentru că autorul se servise de o limbă latină neobișnuită, presărată cu cuvinte străine.

După tot ce putuse afla Jonathan, pagina nu aparținea nici unei cronici. După formă – era mereu vorba de „domniul cei mari” –, se prea poate să fi fost vorba de o epistolă, însă stilul era foarte neobișnuit.

– Poate o cronică, murmură Jonathan căzut pe gânduri. Un raport al unui vasal către un lord sau rege...

Citi mai departe cu o curiozitate de detectiv. Ambiția pusese stăpânire pe el și îl mână mai departe să afle cui îi fusese adresată această scriere și despre ce era vorba în detaliu. Cercetarea trecutului nu necesita numai cunoștințe solide de istorie, ci și o bună doză de curiozitate. Jonathan avea și una, și alta.

Descifrarea scrisului se dovedi un demers istovitor. Cu toate că dobândise o anumită experiență în a citi și descifra texte pline de prescurtări și de enigme, nu reuși să înainteze decât câteva rânduri. Pe potecile încifrate, pe care călcase autorul acestei scrieri, latina școlărească a lui Jonathan se dovedi a nu îi fi de nici un folos.

Totuși apăreau câteva cuvinte care îi atrăseseră atenția. De *papa sancto* era tot mereu vorba; să fi fost Sfântul Părinte de la Roma? În mai multe locuri apăreau cuvintele *gladius* și *rex*, termenii latinești pentru „spadă” și „rege”.

Tot mereu se lovea de cuvinte pe care nu reușea să le traducă, pentru că în mod evident nu aparțineau limbii latine, nici chiar formei vulgare. Jonathan presupunea că ar fi putut fi vorba de expresii în limba galeză sau pictă¹, care fuseseră foarte răspândite în Evul Mediu timpuriu.

După cum povestise Sir Walter, unii scoțieni bătrâni mai păstrau aceste graiuri arhaice, multă vreme interzise. Dacă ar fi copiat fila și ar fi arătat-o unuia dintre aceștia?

Jonathan dădu din cap.

Cu această singură pagină nu avea să ajungă departe. Trebuia să găsească restul cronicii, care zăcea probabil pe undeva, prin interiorul prăfuit al bibliotecii.

Gânditor, luă în mână sfeșnicul. În raza tremurată de lumină, pe care flăcările o afundau în întuneric, se uită în jur. Simți că i se accelerează pulsul. Sentimentul că se află pe urmele unui mister îl umplu de euforie. Cuvintele pe care le descoperise nu-i ieșeau din cap. Să fi fost cu adevărat vorba de o cronică? De mesajul unui legat papal? Ce să aibă un rege și o spadă de-a face cu acesta? Despre care rege să fi fost vorba?

Privirea îi alunecă în sus pe balustrada în spatele căreia se zăreau abia schițate rafturile etajului superior. De acolo fusese scoasă antologia în care descoperise fragmentul. Era posibil să găsească tot acolo și restul.

Jonathan era conștient de faptul că șansele erau mai degrabă reduse, dar voia să încerce totuși. Pierdu complet simțul timpului, încât nici nu observă că era de mult trecut de miezul nopții. Urcă grăbit treptele în spirală, când un zgomot îl făcu să tresară.

Era un zgomot puternic și înfundat.

Ușa de stejar masiv a bibliotecii fusese deschisă și apoi trântită cu putere.

Jonathan scoase un țipăt de spaimă. Ținu lumânarea în față, vrând să vadă cine ar putea fi oaspetele nocturn. Dar lumina lumânării nu bătea suficient de departe, și se pierdu în negura prăfuită.

- Cine-i acolo? întrebă Jonathan cu glas tare.

Nu primi răspuns.

În schimb auzi pași. Pași înceți și mășurați, care înaintau pe dalele reci de piatră, apropiindu-se.

- Cine-i acolo? întrebă studentul încă o dată. Abate Andrew, dumneavoastră sunteți?

Nici de data acesta nu primi răspuns și Jonathan simți cum o teamă nedefinită pune stăpânire pe curiozitatea sa înăscută. Stinse lumânarea, miji ochii și, în lumina difuză a bibliotecii, care venea de la razele lunii și cădea în dungi subțiri prin ferestrele murdare, se strădui să deslușească câte ceva.

Între timp pașii se apropiau necruțător. Într-adevăr, zări în semi-întuneric schițându-se o siluetă.

- Cine... cine sunteți? întrebă speriat. Dar nu veni nici un răspuns.

Silueta învelită într-o mantie cu glugă, largă și lungă până la pământ, nici măcar nu îl învrednici cu o privire. Trecu nestingherită mai departe pe lângă mesele din stejar masiv înspre balustradă.

Fără să vrea, Jonathan se trase la o parte, simțind deodată broboane de sudoare rece pe frunte.

Lemnul treptelor trosni când făptura întunecată își puse piciorul pe ele. Începu să urce treptele încet și, cu fiecare pas, Jonathan se dădea tot mai mult în spate.

- Vă rog, spuse el încet, cine sunteți? Spuneți-mi cine sunteți...

Silueta ajunsese la capătul de sus al scării și când se intersectă cu lumina palidă a lunii, Jonathan îi văzu chipul.

Nu avea chip.

Jonathan privi îngrozit trăsăturile inerte ale unei măști, din ale cărei orificii decupate în dreptul ochilor îl scrută o privire de gheață.

Jonathan tresări. Cineva, care purta o mantie atât de înfricoșătoare și își acoperea fața cu o mască, acela cu siguranță uneltea ceva!

Se întoarse grăbit și începu să alerge. Pe scări în jos nu avea cum, pentru că făptura înspăimântătoare îi ținea calea. Așa că alergă în sens opus, pe lângă balustrada de la etaj, și intră printr-unul din culoarele ce despărteau rafturile cu cărți.

Panica îl cuprinse cu totul. Dintr-odată cărțile vechi și însemnările nu-i mai ofereau alinare. Tot ce-și dorea era să evadeze, însă după câțiva pași își pierdu orice speranță.

¹ Picti (lat. *picti*, „cei tatuati“); denumire dată de romani triburilor preceltice care populau estul și nord-estul Scoției. (n.tr.)

Culoarul se oprea brusc într-un zid de cărămidă, și Jonathan își dădu seama de greșeala gravă pe care o făcuse. Se întoarse să o îndrepte, însă înțelese că era prea târziu.

Arătarea mascată ajunsese deja la capătul culoarului. În lumina slabă nu i se vedea decât silueta. Întunecată și amenințătoare, îi închise calea lui Jonathan.

– Ce doriți? întrebă încă o dată, fără să aștepte cu adevărat vreun răspuns. Cuprins de panică, privirea îi aluneca ba la stânga, ba la dreapta, căutând o ieșire, care însă nu exista. Din trei părți era flancat de pereți înalți, fiind fără apărare în fața fantomei.

Arătarea se îndreptă spre el. Jonathan se dădu înapoi până se lovi de cărămida rece. Tremurând de frică se lipi de ea; unghiile i se împlântaseră atât de tare în reliefurile pietrelor, încât îi țâșni sângele. Simțea răceala care se apropia dinspre monstrul acela înfricoșător. Își duse mâinile la ochi și, într-un gest disperat de apărare, se chirci tânguindu-se încet, în timp ce mascatul se apropia de el.

Mantia arătării se deschise și întunericul căzu peste Jonathan Milton, negru și dens ca noaptea.

2.

Se crăpa de ziuă când un mesager bătu la poarta conacului Abbotsford.

„Romanță din piatră și mortar“, își alinta conacul Sir Walter Scott, stăpânul splendidului edificiu care se ridica pe malul râului Tweed, o descriere care i se potrivea de minune proprietății sale de la Abbotsford. Căci în interiorul zidurilor din gresie, al coridoarelor boltite și al crenelurilor, care se ridicau pe la colțurile și deasupra portalurilor conacului, timpul părea să fi stat pe loc... de parcă trecutul, evocat de Sir Walter în romanele sale, ar fi fost încă viu.

Dis-de-diminează, când soarele încă nu răsărise și ceața tocmai se ridica dinspre râu, Abbotsford oferea mai degrabă o imagine înfricoșătoare decât idilică. Însă mesagerul, care coborâse de pe cal și bătea

energic cu pumnul în poarta grea de lemn, nu avea ochi pentru așa ceva. Prea era urgentă vestea pe care o avea de transmis stăpânului de la Abbotsford.

Bătăile în lemn răsunară înfundat și nu dură mult până ce de partea cealaltă se auziră pași scârțâind pe pietriș.

Piedica vizorului se dădu la o parte și în ea își făcu apariția un chip încrunțat, care era probabil al vătaful casei. Părul încărunțit și ondulat încadra o față tăbăcită de vreme, din care se vedea un nas roșu ca de vultur.

– Cine ești și ce dorești la acest ceas necuviincios, întrebă vătaful pe un ton răstit.

– Vin trimis de șeriful¹ din Kelso, răspunse mesagerul și arătă pecetea pe care o purta asupra sa. Am o veste urgentă pentru stăpânul casei.

– O veste pentru Sir Scott? La ora aceasta? Nu mai poate aștepta măcar până se crapă de ziuă? Domnia sa mai doarme și n-aș vrea să-l trezesc. De altfel, n-a prea dormit zilele astea.

– Vă rog, spuse mesagerul, e urgent. S-a întâmplat ceva. Un accident.

Vătaful îl măsură pe mesager cu o privire scrutătoare. Tonul insistent părea să-l convingă că e vorba de o chestiune care nu suferea amânare, așa că în cele din urmă trase zăvorul și deschise ușa.

– Bine, intră. Dar te previn, tinere. Dacă-l trezești pe Sir Walter pentru o nimica toată, ai să regreti amar.

Solul plecă umil creștetul. Își lăsă calul în fața porții și îl urmă pe administrator, prin gangul boltit care împrejmuia grădina, în interiorul conacului.

Ajunși în clădirea principală, administratorul îl lăsă să aștepte în hol. Mesagerul rămase impresionat de fastul gotic și de eleganța antică, în timp ce administratorul se îndepărtă pentru a-l chema pe stăpânul casei.

Holul de la intrarea în Abbotsford House arăta de parcă ar fi fost moștenit dintr-o epocă de mult apusă. De-a lungul pereților de piatră se înșirau armuri și arme, tablouri și carpete, care istoriseau despre

¹ Sheriff – șerif, reprezentantul regelui în comitat, responsabil cu menținerea ordinii; în Scoția, judecătorul cel mai înalt în grad într-un district sau comitat (n.tr.)

trecutul glorios al Scoției. Tavanul înalt era placat cu lemn, ca pe vremuri, și dădea impresia unei săli a cavalerilor. Deasupra șemineului zidit, care ocupa zidul principal al holului, era atârnat blazonul familiei Scott, înconjurat de culorile de pe tartanul clanului.

Dintr-o ușă din partea dreaptă a șemineului păși dintr-odată un bărbat care trebuie să fi avut în jur de vreo cincizeci de ani. Înălțimea de aproape doi metri îi conferea o statură cu adevărat impunătoare. Părul cărunt, tuns scurt, era pieptănat înspre frunte. Trăsăturile se potriveau cu trupul său viguros, fiind marcate și de o robustețe țărănească, cum rar găseai la nobilii gentilomi. Ochii mici însă, care păreau treji și atenți și cărora nu părea să le scape ceva, contraziceau orice aparență de duritate.

În ciuda orei matinale, bărbatul era complet îmbrăcat, așa cum îi sta bine unui gentilom; la pantalonii gri, cu croi îngust, purta o cămașă albă și o haină verde. Când păși în întâmpinarea mesagerului, acesta observă că șchiopăta ușor.

Fără îndoială, acesta era Sir Walter Scott, stăpânul de la Abbotsford.

Cu toate că mesagerul nu-l întâlnise niciodată pe Sir Scott în persoană, auzise și el de apariția sa impunătoare și de handicapul pe care-l avea de la o boală din copilărie.

Starea de trezie a lui Sir Walter dovedea că ar putea fi adevărat ce se zvonea, anume că stăpânul de la Abbotsford abia mai găsea timp de odihnă și că-și petrecea zi și noapte în camera de studiu scriindu-și romanele.

– Sir, spuse mesagerul și se înclină când stăpânul păși spre el. Vă rog să iertați deranjul la acest ceas al dimineții.

– Nu face nimic, fiule, spuse Sir Walter și asupra trăsăturilor sale aspre se așternu un zâmbet ștregăresc. Nu apucasem să mă culc și după cum se vede, nici n-am să mai apuc astăzi. Credinciosul meu Mortimer spunea că sunt vești pentru mine. De la șeriful din Kelso?

– E adevărat, Sir, aprobă solul, și regret că nu sunt vești bune. E vorba de studentul dumneavoastră Jonathan Milton...

Trăsăturile lui Sir Walter se luminară într-un zâmbet de recunoaștere.

– Bunul Jonathan. Ce-i cu el? Iar a uitat de timp din exces de zel și a adormit printre documente vechi și foliante? Aștepta ca solul să-i răspundă măcar cu același zâmbet. Chipul bărbatului însă rămase serios.

– Mă tem că e mai grav de atât, Sir, spuse el încet. A avut loc un accident.

– Un accident? Sir Walter ridică din sprâncene.

– Da, Sir. Un accident cumplit. Studentul dumneavoastră – Jonathan Milton – e mort.

– E... e mort? Jonathan e mort? se auzi vorbind Sir Walter. Avea senzația că un străin rostea acele vorbe și nu putea crede ceea ce tocmai auzise.

Solul confirmă mâhnit. După o pauză ce părea fără sfârșit, continuă:

– Îmi pare rău că trebuie să vă aduc această veste, Sir. Dar șeriful a dorit să fiți informat neîntârziat.

– Fără îndoială, spuse Sir Walter, străduindu-se să-și păstreze cumpătul. Ce s-a întâmplat? Și unde? vru să afle.

– La bibliotecă, Sir. Se pare că tânărul domn se afla încă acolo la o oră prea târzie pentru studiu. Trebuie că s-a rostogolit pe scări.

Spaima lui Sir Walter se îmbină pe moment cu sentimentul vinovăției. Jonathan se afla în slujba sa la Kelso, făcea pentru el cercetări în acea bibliotecă veche. Purta o parte din vină pentru ceea ce se întâmplase.

– Voi pleca de-ndată la Kelso, anunță hotărât.

– La ce bun, Sir?

– Pentru că trebuie, spuse Sir Walter deznădăjduit. E puținul pe care îl mai pot face pentru Jonathan.

– Nu faceți asta, Sir.

– De ce nu?

– Șeriful din Kelso se ocupă de investigații și vă va dezvălui la vremea potrivită toate detaliile. Dar... să nu priviți cadavrul. Înfățișarea sa e groaznică, Sir. Să nu...

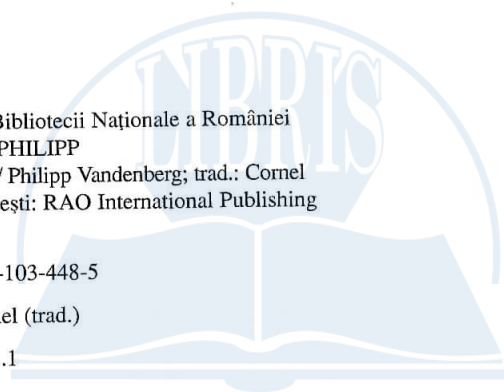
– Prostii, îl întrerupse brusc Sir Walter. Am fost și eu multă vreme șerif și știu ce mă așteaptă. Ce dascăl aș fi, dacă nu aș porni acum să mă informez de împrejurările morții lui Jonathan?

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VANDENBERG, PHILIPP
Fiica Afroditei / Philipp Vandenberg; trad.: Cornel
Stoenescu. - București: RAO International Publishing
Company, 2007

ISBN 978-973-103-448-5

I. Stoenescu, Cornel (trad.)

821.112.2-31=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, București, ROMÂNIA
www.raobooks.com
www.rao.ro

PHILIPP VANDENBERG
Die Tochter der Aphrodite
© 2003 by Verlagsgroupe Lübbe GmbH & Co. KG, Bergisch Gladbach

© RAO International Publishing Company, 2007
pentru versiunea în limba română

2007

ISBN 978-973-103-448-5

CAPITOLUL 1

Simți o înțepătură în zona inimii, ca și cum un cuțit cu lama rece și ascuțită îi fusese înfipt printre coaste și, o clipă, crezu că își va pierde cunoștința. Poteca prăfuită din fața ochilor săi se estompă și se pierdu într-un nor de nepătruns; se poticni și se prăbuși, căutând să-și protejeze fața cu cotul mâinii stângi. Gâfâind, se rostogoli într-o parte, scuipe nisipul roșcat-marونیu care îi intrase în gură și trase cu sălbăticie de cureaua coifului, pe care îl azvârli departe de el. Se ridică apoi clătinându-se. O voce îi ceru:

- Diomedon, trebuie să fugi, nu poți să te dai bătut acum!
Aleargă, Diomedon, aleargă!

Luptătorul își smulse apărătorile din piele de pe umeri, se descotorosi de armura de pe piept și își îndreptă, eliberat, bustul gol. Mecanic, ca de la sine, picioarele lui se puseră în mișcare, la început anevoios și cu dificultate, pășind greoi. Apoi, deodată, Diomedon începu să alerge, sărind peste rădăcinile noduroase ale măslinilor ce i se iveau în cale. Piciorul drept îi sângera.

Trebuie să fi alergat patru ore, gonise și se împiedicase, cu lumina nemiloasă a soarelui de toamnă la asfințit în față, patru ore în care în tâmpelile sale zvâcnea un singur cuvânt:

- Victorie, victorie, victorie!

Poteca îngustă, impracticabilă, se desprinsese din desișul de măslini argintii și traversa o zonă cu piatră carstică ascuțită, care îl apăsa dureros în tălpi. Deodată, în fața lui Diomedon se deschise o praveștiște care îl făcu să uite toate chinurile îndurate: la picioarele sale se afla Atena, iar deasupra orașului tronau Acropolele.

Victorie! Diomedon vru să strige, dar gâtlesu-i uscat nu scoase nici un sunet, plămâniul lui respirau cu greutate, tâmpilele îi zvâcneau de parcă erau pe punctul de a exploda. Victorie! Miltiade, conducătorul victorios de oști, îi ordonase lui, Diomedon din Phyle Leontis, cel mai rapid alergător din Attica:

– Aleargă la Atena cât de repede te poți picioarele și dă-i de știre arhontelui: am învins!

De opt sau nouă ore aveau nevoie hopliții atenieni ca să ajungă din mlaștinile Marathonului în agora. Diomedon era de abia de patru ore pe drum și avea deja destinația în fața ochilor, totuși ultima porțiune de drum părea să nu se mai sfârșească. Plecase sprinten din mlaștini, dar acum picioarele sale apăseau greu pe pavajul cetății. Fiecare pas îi producea dureri în regiunea inghinală, și obrajiul lui supti tresăreau în ritmul alergatului.

Diomedon nici nu îi remarcă pe oamenii care alergau ciorchine în urma lui, întrebându-se neliniștiți ce veste aduce alergătorul. Nici un atenian dintre cei care i se alăturau solului ce alerga în transă de pe străzile laterale nu cuteza să spere cu adevărat într-o victorie. Cum ar fi fost posibil ca mica armată din Attica, sprijinită de doar câteva sute de plateeni din Beotia, să învingă falanga de mai multe sute de mii de luptători a perșilor? Darius, regele perșilor, ceruse din partea atenienilor, ca semn al supunerii de bunăvoie, două urcioare cu pământ și cu apă, dar ei îi aruncaseră în fântână pe solii ahenizilor. Acum, barbarii se răzbunau cumplit.

La altarul celor doisprezece zei, unde, ca de obicei, cerșetori și sărmani implorau pomeni generoase de la concetățenii lor, alergătorul, aproape total epuizat, coti spre agora, piața cetății. Ca printr-un vâl, Diomedon zări statuia din bronz a tiranicizilor, *bouleuterion*-ul strălucitor, din marmură de Paros, unde senatul se deda la dispute oratorice aprinse, și Heliaia, tribunalul poporului, unde mii de drești judecau un singur nedrept.

Pașii lui Diomedon deveniră mai înceți și mai greoi, dar, cu o siguranță de somnambul, corpul său se îndreptă către Stoa, casa arhontelui. Larma făcută de atenieni, femei, oameni în vârstă și copii, care îl însoțeau pe drum, crescuseră devenind un muget tumultuos și îl chemă pe arhonte pe treptele de la intrarea în hală.

Diomedon înălță capul, părând că observă abia acum îmbulzeala oamenilor din jurul său; își îndreptă corpul slăbit ca și cum ar fi vrut să se prezinte într-o ținută demnă în fața celui mai înalt funcționar al statului. Arhonte, îmbrăcat în alb, ridică binevoitor brațele în semn de salut. Atunci Diomedon se opri – se clătina. Larma făcută de atenieni se potoli brusc.

Toate privirile se îndreptară spre alergătorul care se clătina sfârșit și care se străduia din răspuțeri să-și ridice ochii oboșiți către arhonte. Acesta făcu un pas înainte și îi întinse solului mâinile. Diomedon încercă să le apuce, dar în aceeași clipă picioarele îi cedară și genunchii i se îndoiră. Frica de a nu-și duce la bun sfârșit misiunea îi mobiliză ultimele forțe și, în timp ce se prăbușea, din piept îi răzbătu strigătul:

– *Nenikekamen!* Am învins!

Victorie! Nemișcați, ca loviți de trăsnetul lui Zeus, atenienii stăteau acolo și îl priveau pe alergătorul prăbușit. Vestea neașteptată, de neimăginat, îi paraliza.

- Am învins! se auzi de undeva un strigăt ușor, șovăitor. În sfârșit un al doilea: Am învins!

Și deodată răsună din sute de piepturi:

- Am învins! Perșii au fost învinși!

Amețiți, atenienii se năpustiră spre alergătorul prăbușit la pământ, trăgându-l de picioare și de mâini; câțiva bărbați reușiră să îl ridice pe Diomedon și îl purtară deasupra capetelor. Acum văzură cu toții: solul victoriei murise. Capul și brațele îi atârnavă lipsite de viață. Fără să scoată un cuvânt, bărbații își făcură loc prin mulțime către monumentul ucigașilor de tirani. Acesta trecea drept simbol al libertății și îl reprezenta pe tiranul Hipparchos înjunghiat de doi atenieni. Cei care îl purtau pe alergător îi lăsară cu grijă cadavrul pe soclul de marmură albă al monumentului. Femei și fete veniră pe rând și îl sărutară pe solul victoriei.

Amurgul cuprinsese câmpia Marathonului. Târâitul a milioane de cicade răsună în capul soldaților greci. Miltiade, atenianul învingător, îl lăsase pe Aristide, căpetenia, cu soldații săi pe câmpul de luptă. Ei trebuiau să vegheze asupra prăzii și a prizonierilor, și să îi adune pe grecii uciși. El însuși se îndreptă spre Atena împreună cu ceilalți opt comandanți; aceasta deoarece, după înfrângerea suferită de perși, se aștepta la un atac al flotei aheemenizilor asupra cetății.

În centrul taberei formate din care de luptă și din împrejurimi, pâlpâia un foc. În jurul lui se adunaseră hopliți în armuri grele, care mestecau ramuri de salcie și scuipau scoarța în flăcări, ca să sfârâie. Alții aduceau în coifuri apă din râul din apropiere și o ofereau și celorlalți ca să o bea.

- Acolo, priviți! spuse Aristide și arată dincolo de mare..

În fața siluetei încețoșate a insulei Eubeea, umbre negre înaintau spre sud: erau vasele persane.

- Vor ocoli capul Sunion și vor ataca Atena dinspre sud la revărsatul zorilor. *O popoi* - înfiorător!

- *O popoi!* repetă Kallias, purtătorul făcliei. Cu barba lui lungă și neagră, putea fi confundat cu un prizonier persan; Kallias era, după hierofant, cea mai înaltă personalitate preotească din lăcașul sfânt al Misterelor din Eleusis.

- Le-am capturat șapte vase, dar ce înseamnă acestea în comparație cu multele sute în spatele cărora se baricadează perșii?! De ne-ar fi căzut în mână măcar unul dintre comandanții lor!

- Ambii au luptat înconjurați de câte o hoardă de purtători de scuturi mascați și de arcași redutabili. Nici măcar Zeus, stăpânul trăsnetelor, nu l-ar fi putut ucide pe Ahemenid! Aristide făcu un gest de nemulțumire cu mâna.

Kallias privi spre orizont, unde întunericul se așternea peste insulă.

- Șapte zile a rezistat Eretria asediatorilor. Și astăzi? Astăzi cetatea insulei este o uriașă grămadă fumegândă de ruine. Fie ca Atena, fiica egală bărbaților a lui Zeus, să ne păzească cetatea!

- Zeița Atena nu va permite ca templele ei strălucitoare ca aurul să fie transformate în parf și pulbere, răspunse Aristide. Căci, dacă Atena nu și-ar fi întins mâna ei protectoare asupra hopliților noștri, nu am fi fost niciodată învingători. Mobilitatea redusă a dispozitivului nostru de luptă și vulnerabilitatea flancurilor noastre ar fi fost tot pradă ușoară pentru cavaleria experimentată a barbarilor. Dar, la atacul nostru, caii lui Artaferne erau pe vase...

Strigătele răniților mai răsunau încă deasupra câmpiei Marathonului. Prevăzuți cu făclii, soldații lui Aristide patrulau prin

valea peste care se lăsase noaptea și peste tot dădeau de răniți din trupele lor. Kallias se repezi să ia din foc o ramură noduroasă aprinsă și căută o cale către nord-est, spre terenul mlăștinos în care îi mânaseră pe perșii învinși. Pășea peste barbari care, murind, își strânseseră armele la piept, și unii dintre ei păreau că îl privesc zâmbind. O privește înspăimântătoare.

La mai puțin de cinci stadii de tabără, Kallias se împiedică de un arc persan minunat curbat, încrustat cu sidef scânteietor. Când se aplecă să-l ridice, observă că o mână acoperită cu o crustă de sânge îl strângea. Kallias se opri, puse piciorul pe antebrațul războinicului pentru a-l deposeda de prețiosul obiect, dar acesta urlă ca un leu rănit, se răsuci brusc, se ridică, dar se prăbuși imediat în genunchi în fața purtătorului făcliei. În măsura în care gesturile sale puteau fi înțelese, implora îndurare. Kallias puse mâna pe spadă.

Atunci barbarul, cuprins de frica morții, își smulse de la gât ceva sclipitor și i-l întinse preotului din Eleusis, înclinând capul respectuos. Kallias examinează cadoul la lumina făcliei: un lanț alcătuit din nenumărate plăcuțe subțiri din aur. Mulțumit, lăsa bijuteria să dispară după o cută a veșmântului său.

Persanul, încă în genunchi, se străduia din răspuțeri să schițeze un zâmbet, își agita brațele anapoda și indica în direcția mlăștinilor, de parcă ar fi putut să-i arate acolo grecului o mulțime imensă de astfel de obiecte de preț. Kallias ezită. Aurul și bogăția ahemenizilor erau vestite și, cu siguranță, comandantii barbarilor duceau cu ei o parte a prăzii obținute în ani de campanii, dar să o fi ascuns ei tocmai aici, în golful de la Marathon?

Curiozitatea lui Kallias era mai mare decât temerea de a cădea într-o cursă a barbarului. Putea să-i strige pe soldații greci din apropiere. Așa că, având în mână spada, îl urmă pe persan

luminând cu făclia fiecare tufiș, fiecare denivelare de teren. Barbarul se opri brusc în fața a doi chiparoși izolați și scurmă pământul afânat, indicând că aici era locul. Purtătorul făcliei își înfipse spada în pământul nearat și simți că într-adevăr ceva tare îi opune rezistență.

– Dezgroapă! îi porunci el soldatului inamic.

Persanul scurma cu mâinile goale pământul uscat. Kallias apropie făclia când barbarul scoase din ascunzătoare un vas cu toartă. Radiind, acesta i-l arăta grecului, ca și cum ar fi vrut să-i spună: „Ei, ți-am promis prea mult?”

Kallias apucă lacom prețiosul obiect, îl cântări suspicios în mâna stângă și îi făcu semn barbarului să scormonească mai departe. Persanul îngenunche din nou și reîncepu să scurme: scoase la lumină o vază cu capac, două brățări și mai multe talere. Bănuitor, grecul privi în jur, ridică făclia sus deasupra capului, luminează împrerjurimile ca să verifice dacă într-adevăr nimeni nu îl supraveghea. Pe lângă țârâitul asurzitor al cicadelor, se mai auzeau strigătele soldaților greci care descoperiseră pe câmpul de luptă un rănit și cereau ajutor.

Kallias înfipse făclia în pământ. Trecu în spatele persanului, apucă spada cu ambele mâini și o împlântă în spinarea dușmanului. Acesta scoase un sunet hârâit, gutural, și căzu în groapa din fața lui. Când grecul trase spada, din rana persanului țâșni un șuvoi de sânge care se revărsă asupra aurului pe care barbarul îl îngropă sub el.

Ca să curețe sângele, preotul înfipse spada în pământ. Când își ridică privirea, în fața lui se afla o fată delicată. Purta un peplu scurt, fără mâneci, ce îi atârna ud și zdrențuit pe corpul ca de ceară. Un piept de copil, ascuțit, îl împingea în afară. Părul blond îi cădea în șuvițe peste fața trasă. Picioarele goale până la coapse

reflectau lumina. Frumoasa copilă ținea în mână arcul încrustat în sidex al persanului ucis și îl privea pe grec cu ochii mari.

Kallias își șterse fruntea cu antebrațul. I se arătase Artemis, vânătoarea arcașă, sora aducătoare de moarte a lui Apollo? Pe Zeus, nu era un vis, în fața lui apăruse ca din pământ o fată în carne și oase, frumoasă ca o tânără zeiță. Preotul îngheță la gândul că ea ar fi putut fi martoră la crima sa lașă și se ridică.

– De unde vii? o întrebă în limba sa, căci îi era clar că era vorba de o grecoaică.

Fata arată cu arcul spre plajă. Tăcea.

– Ai văzut ceva? întrebă nerăbdător Kallias.

Frumoasa copilă ridică din umeri.

– Vreau să știu dacă ai văzut ceva! strigă Kallias amenințător și se apropie de fată tot mai mult.

Ea dădu febril din cap.

– Mă cheamă Daphne, spuse direct, vin din Lesbos.

– Din Lesbos?

– Tatăl meu este Artemidos din Mitilene.

Kallias ridică făclia de la pământ studiind-o pe fată de parcă nu prea ar fi dat crezare povestirii ei.

– Și cum ai trecut marea? întrebă el în cele din urmă și lăsă făclia iarăși pe nisip.

Daphne privi în direcția din care se auzea zgomotul mării, și spuse:

– Barbarii s-au năpustit ca niște fiare sălbatice asupra Insulelor Ioniene. Au jefuit, au devastat, au cărat pe vasele lor tot ce le-a căzut în mână, au păcătuit față de averi, de bărbați, de femei...

– Și față de tine?

Daphne coborî privirea și tăcu. Când Kallias îi atinse pieptul micuț cu degetele stângace, ea se retrase timidă.

– Ce vârstă ai? se interesă purtătorul făcliei și o luă pe fată de bărbie.

– Am venit pe lume la a 69-a Olimpiadă, răspunse ioniana în timp ce își îndepărta de pe față șuvițele de păr. Zeus mi-a dăruit paisprezece ani de viață.

Pe figura bărboasă a lui Kallias alunecă un zâmbet înfumurat. Tăcut, se dădu câțiva pași înapoi. Fără să o piardă din ochi pe fată, se aplecă, îl scoase pe barbarul mort din groapă, împinse cu piciorul obiectele din aur în ea și le acoperi cu puțin nisip. Apoi, luând făclia în mâna stângă și spada în mâna dreaptă, se apropie încet și amenințător de Daphne.

– Vino! șuieră el încet, ca și cum nimeni nu ar mai fi trebuit să audă. Hai!

Fata urmărea cu ochii larg deschiși fiecare mișcare a bărbatului. Dar privirea ei nu trăda frică. Tânăra de paisprezece ani reacționa atentă la fiecare mișcare a purtătorului făcliei, retrăgându-se un pas, pregătită să scape în orice secundă de vigurosul luptător.

– Hai, vino odată! repetă Kallias și vocea lui răsună rece și amenințător.

Într-o clipă de neatenție, purtătorul făcliei se împiedică și căzu în față, în iarba de stepă bătătorită, care se aprinse. Kallias păru că nici nu observă, poate și pentru că în cădere se lovise cu capul de mânerul spadei, așa că pentru scurtă vreme își pierdu cunoștința.

Daphne apucă doar să vadă cum flăcările cuprinseseră hainele bogate ale vârstnicului, apoi se întoarse și alergă cât putu de repede în direcția taberei grecilor. În lumina fantomatică a lunii, fata merse împiedicându-se de soldații persani loviți și străpuși, până când ajunse la tabăra luminată de făclii. La intrarea formată din care de aprovizionare cu roți mari, doi hopliți în armură completă își țineau lăncile încrucișate. Fără un cuvânt, înhățară copila